

Barok en Renaissance III
Capella Antiqua München

Amsterdam - Doopsgezinde kerk
vrijdag 7 juli 1972 - 20.15 uur

Den Haag - Lutherse Kerk
zaterdag 8 juli 1972 - 20.15 uur

Barok en Renaissance III Capella Antiqua München

dirigent: Konrad Ruhland

Programma

Duitse liederen

Ludwig Senfl (ca. 1490–1543)
Anoniem
Jakob Meiland (1542–1577)
Orlando di Lasso (ca. 1532–1594)

Das Gläut zu Speyer (a 6)
Wohlauf, wohlauf (a 4)
An dich hab ich gebunden mich (a 5)
Die Fassnacht (a 5)

Madrigalen

Anoniem
Jacobus Arcadelt (ca. 1504–1572?)
Cypriaan de Rore (1516–1565)
Philippus Verdelot (1505?–ca. 1540)

Donne, venite al ballo (a 4)
Il bianco e dolce cigno (a 4)
Anchor che col partire (a 4)
Madonna, non so dir (a 5)

Carmina historica

Crispinus van Stappen (? –1532)
Ulrich Zwingli (1484–1531)
Josquin des Prez (ca. 1440–1521) (?)
Jean del Encina (1468–1530)

Vale, vale de Padoa (a 3)
Herr, nu heb den Wagen selb (a 4)
Cantio jocosa (a 4)
Triste España (a 4)

Pauze

Instrumentale muziek

Anoniem (eerste helft 16de eeuw)

Anoniem

Tiburtio Massaino (rond 1600)
Cesario Gussago (ca. 1550– ?)

Vier Italiaanse dansen
(Le forze d'Hercole, Il buratto,
L'Agricola, La traditora)
Vier dansen uit 'Premier livre de
danseries', Antwerpen/Louvain 1571
(Passomezo la doulce, Almande
Lorayne, Almande, Bransle de
poytou legier)
Canzon (a 8)
Sonata 'La Leona' (a 8)

Staatsmuziek

Heinrich Isaac (ca. 1450–1517)
Jean Mouton (ca. 1458–1522)
Jachet de Mantua (ca. 1495–1559?)
Orlando di Lasso

Imperii proceres (a 4)
Quis dabit oculis nostris (a 4)
O, Angele Dei (a 4)
A voi Guglielmo invitto (a 5)

Duitse liederen

De Duitse liedkunst van de Renaissance luidde een traditie in die van groot belang zou worden voor de ontwikkeling van de meerstemmige muziek in Duitsland. De componist vond in het volkslied een onuitputtelijke inspiratiebron voor telkens nieuwe meerstemmige bewerkingen. Talrijke liedboeken die in de loop van de 16e eeuw zijn verschenen, geven een kleurrijk beeld van de gezelschapsliederen die in de huiskamer, in de taveerne en in de open lucht hebben geklonken. Tot de grootste verzamelingen behoren de liedbundels die Hans Ott in Nürnberg heeft gepubliceerd. In diens liedboek van 1534 komen niet minder dan 82 liederen voor van Ludwig Senfl, Musicus primarius in de hofkapel van hertog Wilhelm IV te München. Een van deze liederen is 'Das Gläut zu Speyer'. Senfl toont zich hier een schilder die met subtiële kleurschakeringen het geluid van een klokkenspel weet op te roepen.

De Nürnberkse arts Georg Forster was behalve componist ook een verzamelaar van eigentijdse liederen. Hij publiceerde in de jaren 1539–1556 vijf delen Frische teutsche Liedlein, die door zijn tijdgenoten met enthousiasme zijn ontvangen. Het tweede deel bevat een bonte collectie liederen waarin de invloed van het volkslied zeer sterk is. Het anonieme jachtlied 'Wohlauf, wohlauf' geeft met zijn realistische hoornmotieven, hondengeblaf en jagerroepen een prachtig voorbeeld van de "gesellige Musik" uit het midden van de 16e eeuw.

Het liefdeslied 'An dich hab ich gebunden mich' van Jakob Meiland stamt uit diens bundel Neue ausserlesene teutsche Liedlin . . . so beide zusingen und auch auff allerley Instrumenten zugebrauchen ganz lieblich, Nürnberg, 1569. Meiland was in deze tijd kapelmeester aan het hof van de markgraven van Ansbach.

Nadat de uit Mons (Bergen) afkomstige Orlando di Lasso in 1556 kapelmeester was geworden aan het hof van de hertogen van Beieren, heeft ook hij het zijne bijgedragen tot het repertoire van de Duitse liedkunst. Zijn bundel Neue teutsche Liedlin van 1567, opgedragen aan hertog Wilhelm V, bevat het carnavalslied 'Die Fasnacht', een compositie die in later tijd in bewerkingen voor luit en klavier populair is geworden.

Madrigalen

De twintiger jaren van de 16e eeuw geven in Italië een sterke opbloei van de vocale wereldlijke muziek te zien. Deze opbloei verloopt parallel met een hernieuwde belangstelling voor de poëzie van Petrarca. Diens gedichten, gewijd aan zijn geliefde Madonna Laura, behoorden tot de meest gelezen literatuur van die dagen. Het amore-begrip in deze poëzie beantwoordde dank zij de verbinding van tere melancholie en ingehouden hartstocht volledig aan het humanistische liefdesideaal van de 16e eeuw. De componist vond in Petrarca's canzoniere een onuitputtelijke inspiratiebron voor zijn muziek. En altijd weer geldt voor deze muziek wat Vasari over een muzikale bijeenkomst in Verona schreef: "Uit de Muziek wordt de Liefde geboren, en de Liefde verschijnt altijd in gezelschap van de Muziek".

Het is bekend dat componisten uit de Nederlandse school in de eerste helft van de 16e eeuw in Italië toonaangevend zijn geweest. Minder bekend is dat ook de wereldlijke vocale muziek op Italiaanse teksten na 1500 nog jarenlang gedeels werd bepaald door de inbreng van componisten die in de Nederlanden en Frankrijk hun scholing hadden gehad. Met name Philippus Verdelot, Jacobus Arcadelt, Adriaan Willaert en Cypriaan de Rore hebben zich tijdens hun langdurig verblijf in Italië dermate vertrouwd gemaakt met het Italiaans, dat zij de van dit genre is misschien zelfs een direct gevolg van onderlinge samenwerking op dit gebied in Venetië tussen Verdelot, Willaert en de literator Pietro Bembo.

Het vroegste van de drie vanavond te zingen madrigalen is 'Madonna, non so dir' van Philippe Verdelot (= Deslorges). Het gedicht van Dragonetto is de liefdesklacht van een man die belooft een gedicht te schrijven wanneer zijn liefde wordt beantwoord. Elke versregel is muzikaal-thematisch als een eenheid behandeld. De prachtige vocale melodiek – overwegend syllabisch, in de cadenzen meer melismatisch – brengt de sfeer van de tekst op treffende wijze tot uitdrukking. Jacob Arcadelts madrigaal 'Il bianco e dolce cigno' verscheen in de eerste madrigaalbundel van de componist (1538/39). Weinig uitgaven van muziek beleefden zoveel herdrukken als dit boek: tussen 1539 en 1654 is het meer dan

veertigmaal herdrukt; ook Monteverdi verzorgde in 1627 een heruitgave. De tekstdichter van het madrigaal is volgens sommigen Giov. Guidiccioni, volgens anderen Alfonso d'Avalos of Luigi Cassola. De zanger identificeert zich met een stervende zwaan. Hij verheugt zich zó zeer over de komende dood, dat hij wel duizendmaal per dag zou willen sterven. De kerngedachte van deze laatste versregel wordt muzikaal geïllustreerd door de talrijke imitaties van de woorden "di mille morte". Ook het woord "piangendo" (wenen) trekt door mol-alteraties sterk de aandacht. Dat 'Il bianco e dolce cigno' Arcadelts populairste madrigaal is geworden, vindt stellig zijn verklaring in het samengaan van de fijnzinnige, homofone tekstvoordracht en Italiaanse soavità.

Het madrigaal 'Anchor che col partire' (1547) van Cypriaan de Rore heeft in populariteit niet ondergedaan voor 'Il bianco e dolce cigno'. De Willaert-discipel De Rore was zeer geïnteresseerd in de nieuwe muzikale stromingen van zijn tijd, en hij moet zonder meer tot de grootste componisten uit het midden van de 16e eeuw worden gerekend. Meer nog dan de ruim 30 herdrukken van 'Anchor che col partire' illustreren de ca. 50 (vocale en instrumentale) bewerkingen, hoe geliefd deze compositie in Italië is geweest. Het gedicht van d'Avalos beschrijft een minnaar die wel duizendmaal per dag afscheid van zijn geliefde zou willen nemen omdat het zo fijn is telkens weer bij haar terug te komen. Hoewel de compositie duidelijk madrigaleske kenmerken vertoont, is een zekere invloed van de oudere nederlandse polyfonie nog terug te vinden in de toepassing van de stempaar-techniek.

'Donne, venite al ballo', een uitnodiging tot de dans, behoort tot het genre van het balletto, de Italiaanse hofdans van de 15e en 16e eeuw. Deze altijd weer opgewekte, hartveroverende muziek, met de karakteristieke afwisseling van twee- en driedelige metra en grappige refreinwoordjes (tantarara, falalala) komt het best tot haar recht in een gemengd vocaal-instrumentale uitvoering.

Carmina Historica

De strambotto 'Vale, vale de Padoa' van Crispinus van Stappen – een componist die zanger is geweest in de O.L. Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch – behoort tot het genre van de frottola, de wereldlijke liedkunst van Noord-Italië in de jaren 1480–1530. Crispinus neemt met zijn lied afscheid van Padua, waar hij enige jaren als kapelmeester werkzaam was. Het is een pretentieloos, strofisch lied.

Dat de godsdiensthervormer Ulrich Zwingli ook als componist in zijn tijd actief is geweest, is weinig bekend. Dezelfde man die zich principieel verzette tegen muziek in de kerk, bevorderde het maken van huismuziek in hoge mate. Zijn lied 'Herr, nu heb den Wagen selb' ontstond bij gelegenheid van de eerste schermutselingen in 1529 tussen de katholiek gebleven kantons en de gereformeerden.

Sinds Glareanus in zijn muziektheoretisch tractaat Dodekachordon (1547) had verteld dat Josquin des Prez op verzoek van Lodewijk XII een stukje componeerde waarin de onmuzikale koning zelf kon meezingen, wil de traditie dat het door Glareanus beschreven cantio jocosu de bewuste compositie is, waarin de koning niet meer hoefde te doen dan één toon lang aan te houden. In een andere, meer betrouwbare bron wordt hetzelfde werk echter anoniem overgeleverd onder titel 'Carmen gallicorum Ludovici XI regis Francorum'. Aangezien nog geen enkel document is gevonden waaruit blijkt dat Josquin in relatie tot Lodewijk XI († 1483) heeft gestaan, lijkt het vooralsnog veiliger het weinig geïnspireerde muziekje in het grote oeuvre van meester Anonymus onder te brengen.

'Triste España. . .' ("Treurend Spanje zonder geluk, allen moeten jou beklagen. . .") is een klaagzang die waarschijnlijk werd geschreven bij het overlijden van koningin Isabella de Katholieke in 1504. De compositie is overgeleverd in de beroemde verzameling Cancionero musical del palacio, wereldlijke muziek die in de paleizen van de Katholieke Koningen heeft geklonken. De man die een belangrijke plaats in deze omvangrijke collectie inneemt is de priester Jean del Encina, de componist van 'Triste España', tegelijk de zanger bij uitnemendheid van het Spaanse liefdeslied.

Instrumentale muziek

De Westeuropese instrumentale muziek van de Renaissance heeft zich slechts in een proces van geleidelijke emancipatie van de vocale muziek losgemaakt. Bleef de activiteit van de instrumentalist in de 15e eeuw nog veelal beperkt tot samenwerking met de zanger, in de 16e eeuw groeit de muziek voor het instrumentale ensemble snel tot een zelfstandig genre uit. Van een streven naar een bepaald klankidoom en van een ontwikkeling van de speeltechniek voor de individuele instrumenten zal evenwel pas in later tijd sprake zijn.

De vier Italiaanse dansen behoren tot het volksdansrepertoire van Noord-Italië en zijn te vinden in een handschrift dat zich momenteel in het British Museum bevindt. De muzikanten namen doorgaans bekende volksmelodieën als uitgangspunt voor hun dans, bijvoorbeeld die van de villotta, een vierstemmig lied dat op straat werd gezongen en gedanst. De titels bestaan uit de eerste woorden van de oorspronkelijke melodie. 'Le forze d'Hercole' zinspeelt wellicht op een in Venetië populaire tweekamp. Hoe snel deze even bekoorlijke als korte melodieën gemeengoed werden blijkt uit het feit dat ook Susato in Antwerpen een bewerking van de Hercules-dans in zijn derde musyck boecken (1551) opnam.

In de Nederlanden was de dansmuziek nauwelijks minder geliefd. Susato en Phalèse publiceerden in Antwerpen en Leuven talrijke verzamelingen, waarvan de melodieënchat zonder meer internationaal mag heten: pavanen en gaillarden, rondo's, saltarello's, basse dansen, almanden en branlen kregen vaak een titel mee die de streek van herkomst aangaf. In de keuze van het instrumentarium waren de muzikanten volkomen vrij, want de dansen waren, zoals Phalèse zegt, "le tout convenable sur tous instrumens musicalz".

Rond 1600 kwam de instrumentale muziek voor grotere ensembles in Noord-Italië, in het bijzonder in Venetië, tot hoge bloei. De economische welvaart die de dogenstad in deze tijd kende, bood altijd weer de mogelijkheid tot feestelijkheden waarbij de muziek tot grotere luister moest bijdragen. Verder zijn bepaalde kerkmuzikale praktijken in de San Marco van invloed geweest op het ontstaan van een nieuw type instrumentale muziek: de meerkorige canzones en sonates. De componist die in deze ontwikkeling een sleutelpositie innam, is Giovanni Gabrieli. Maar ook diens tijdgenoten lieten zich niet onbetuigd. Zo verscheen in de bundel *Canzoni per sonare con ogni sorte di stromenti* (1608) een canzone "per 4 viole e 4 chitaroni ò leuti" van Tiburtio Massaino. Het is een eendelige compositie, waarin elk van beide ensembles als een zelfstandige groep is behandeld en beurtelings een homofoon gezette muzikale frase voordraagt. Aan het einde van de canzone wordt door het samenvoegen van de twee groepen een climax tot stand gebracht.

Ook de Sonata 'La Leona' van Cesario Gussago, eveneens in 1608 in Venetië gepubliceerd, is een dubbelkorig, eendelig werk. Terwijl de compositorische structuur veel overeenkomst vertoont met de canzone van Massaino, is het karakter van de muziek minder statisch. Mede door de afwisseling van twee- en driedelige metriek en door een iets meer virtuoze behandeling van de bovenstem ontstaat een grotere beweeglijkheid binnen de groepen afzonderlijk. Bij een gedeeltelijke bezetting met koperblazers laat deze muziek niet na een feestelijke sfeer te scheppen.

Staatsmuziek

Tot de zo rijk geschakeerde muzikale erfenis van de 15e en 16e eeuw behoren ook talrijke zgn. staatscomposities. Men verstaat hieronder composities die voor bepaalde politieke gebeurtenissen werden geschreven en tot doel hadden feestelijkheden op te luisteren. Voor deze werken werd meestal de vorm van het motet gekozen, waarbij de tekst in het Latijn was gesteld. Kroningsfeesten en triomftochten, huwelijksfeesten en rouwplechtigheden gaven steeds opnieuw aanleiding voor de opdracht aan een componist een werk te schrijven, dat slechts eenmaal zou hoeven te klinken. Het vaak hoge niveau van deze "staatsmuziek" bewijst niettemin dat er geen sprake was van een plichtmatig voldoen aan de gegeven opdracht. Daarvoor stond de componist veelal in een té nauwe relatie tot de gebeurtenis in kwestie.

De uit Vlaanderen afkomstige Heinrich Isaac, die na een Italiaanse periode in 1497 in dienst van keizer Maximiliaan trad, componeerde voor de rijksdag van Konstanz (1507) een motet ter verwelkoming van de deelnemers: Keurvorsten, aartsbisschoppen en bisschoppen, de geestelijke stand, markgraven, graven en edellieden worden in plechtig voorgedragen accoorden uitgenodigd Maximiliaan te volgen.

Van intiemer karakter is de klaagzang 'Quis dabit oculis nostris', die Jean Mouton componeerde voor de rouwdiensten bij de dood van Anna van Bretagne († 1514), de echtgenote van Lodewijk XII. Weinig vorstinnen waren zo geliefd geweest als de jong gestorven Anna. En wanneer componisten voor haar een grote genegenheid gevoelden, was het omdat zij de kunsten, de muziek in het bijzonder, beschermde. Mouton wendt zich in het zeer bewogen derde deel van zijn nenia dan ook rechtstreeks tot zijn collega's wanneer hij zegt: "Ergo eiulate pueri, . . . lugete cantores. . . " Vol berusting laat de componist zijn klaaglied eindigen met de bede "Anna, Anna, requiescat in pace."

Het motet 'O, angele Dei' van Jachet de Mantua is een gebed waarin bescherming wordt gevraagd voor kardinaal Ippolito de' Medici, en is misschien gecomponeerd toen deze in 1532 door paus Clemens VII met een politieke opdracht naar Duitsland werd gestuurd (A. Dunning). De aanhef, met een imitatorisch-opgezette verklanking van de uitroep "O", is zeer opmerkelijk.

De laatste compositie is op Italiaanse tekst: "A voi Guglielmo invito . . .", "Aan U, onoverwinnelijke Wilhelm, komt alle lof toe. . .". Orlando di Lasso, die van 1556 tot zijn dood in 1594 kapelmeester was aan het hof van de hertogen van Beieren, componeerde dit madrigaal waarschijnlijk voor Wilhelm V, die in 1579 Albracht V opvolgde. De naar homofonie tenderende polyfoon-gehouden partijen declameren de versregels duidelijk verstaanbaar en verlenen de tekstinhoud een waardig karakter.

Willem Elders

Een groep musiciennes (kromhoorn, fluit, viola, harp) rondom een luitist die een zangeres begeleidt. Gravure uit 'Hortus musarum', uitgegeven door Pierre Phalèse in 1553

Das Gläut zu Speyer

1e stem Gling, glang, (etc.)
Lasst mehr angeh'n
da müesst ihr zu mir steh'n
Mit unsern Glocken
lasst zammen lokken,
ziecht unerschrokken.
Wie wohl zwar Andacht bloss,
Gott's-dienst ist gross,
geht über's Gläut'
am Kirchtage heut'.
Die Schuler kommen schon,
Glocken brummen,
habt viel Singens,
gilt Anbringens,
so Pfarrer aufsteht,
gen Opfer geht.

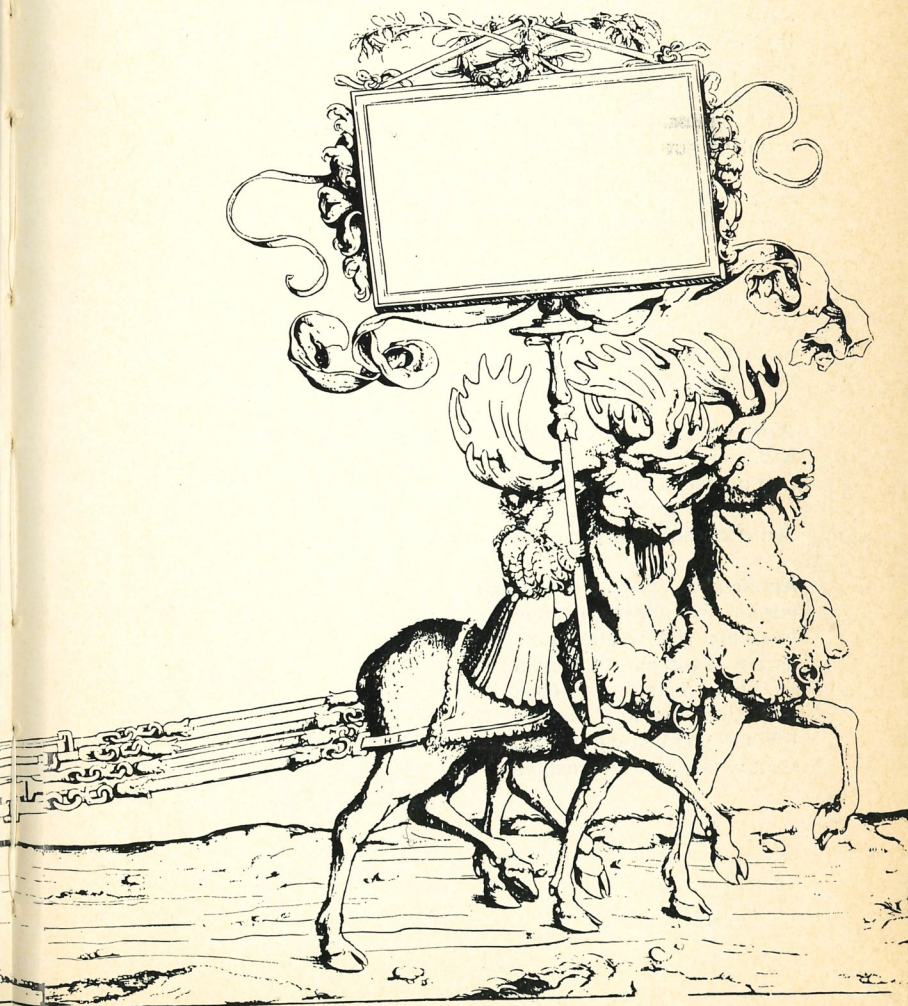
2e stem Nun kumbt hieher all
und helft mir einmal
in diesem Saal,
wem's läuten g'fall',
und zeicht an bald,
treibt wenig G'schall.
Nit irret mich,
sunst hör' auf ich.
Flux, fuder dich.
Ich mag nicht läuten lang.
Bitt'ich mir sag',
was ist für Tag,
was hab'wir heut',
dass man so läut'.
Solch's Gläut macht mich
betörn,
ich mag mich selbst nit hörn.
Schau'eben auf,
zeuch gleich mit auf.
Nun läut't zam
in Gottes Nam'.
Wer kommen will,
darf g'läuts nit viel,
mag her treten,
ungebeten
zue der Metten.

*Musica Lauten und Rybeben op een wagen uit Keizer Maximiliaans 'Triumphzug'
(Wenen, Oesterr. Nationalbibl., Codex Min. 77)*

3e stem Kumbt her all
 und helft mir, Messner.
 Ziecht an
 wer mag und kann.
 Zue dem Fest
 tue das Best'.
 Drumbich bitt',
 spart euch nit.
 Jedermann soll her gon.
 Lasst aufgahn,
 nicht klagt'an,
 noch nicht fliecht,
 ziecht an, ziecht,
 streckt die Arm',
 macht euch warm.
 So Hans und Paul,
 ziecht, seid nit faul.
 Wie schnauft ihr mit dem
 Maul?
 Nit ziecht so schnell,
 so klingt's bass hell.
 So fein greift drein.
 Nun läut't zammen
 in Gottes Namen.
 Wer will kummen,
 hat's vernummen.
 An dem Fest heut'
 hab' wir lang gläut't.

4e stem Mur, maun, (etc.)
 Nun kumbt, ihr Knaben all,
 greift an und läut't einmal,
 das Glockschall'.
 Streck'an,
 was ein je der mit der
 Macht kann.
 Seht zue mit
 und klenkt mit.
 So läut't guet Ding,
 dass's tapfer kling'.
 Maus, her an Ring,
 das Opfer bring',
 weil man das Amt singt.

5e stem Mir, mur, (etc.)

Ziecht an, lieben Gesellen,
die mit mir läuten wollen.
Nu zue diesem Fest
tuet all-sambt das Best',
nehmt hin Strick' und Seil',
ziecht an resch mit Eil'.
So tuet zamm steh'n,
last's wohl auf geh'n,
dass so viel zwen.
Jans, auch anfang's.
Jetzt klingt's wohl und geht ganz recht.
So, so, mein Knecht.
Hui, nun läut't zusamm
in Gottes Nam'.
Wer kumbt, der kumbt.
Hans, tue dich munter umb,
dass Glock' entbrumm
und schau mit zue,
dass's Seil nit brechen tue.

6e stem Mur, maun, bum, (etc.)

Wohlauf, Wohlauf

Wohlauf, wohlauf, Jung und Alt,
resch und bald, dass sein Gott heut selber walt.
Der Tag her dringt, der Vogel singt,
dass alltenthalt im Wald erklingt.
Ihr Ritter und Knecht, merkt eben recht,
ob ich ein' Hirsch zuwegen brächt.
Wohlauf, wohlauf, Jung und Alt,
resch und bald, dass sein Gott heut selber walt.
Wohlauf, gut G'sell, was hör ich da,
mich dünkt, es sei ein Hirsch gar noh.
Hernach lass fahren, lass fahren in's Garen.
Wuff, wuff, wuff, hernach, ihr lieben Hund!

Wuff, wuff, da lauft der edel Hirsch daher,
Du hast noch recht, daher, du guter g'sell.
Wuff, wuff. Kummt herfür mit grossem Schall
Schenk' Schirm' und Schall.
Wuff, wuff, kummt ihr lieben Hund all.

Wuff, wuff, da lauft der edel Hirsch daher, trauter Hund.
Nun kummt herzu, ihr G'sellen all,
und greifet zu mit reichem Schall.

An dich hab ich gebunden mich

An dich hab ich gebunden mich
mir dir mein Leben zu enden.
In rechter Lieb so stetiglich
darum tu von mir nit wenden,
zu dienen dir ist mein Begier
in Züchten und in Ehren.
Ich hoff und beit der lieben Zeit,
Gott wird uns beiden nähren.

Die Fasnacht ist ein schöne Zeit

Die Fasnacht ist ein schöne Zeit,
darinnen seind frölich die Leut,
doch ist sie kalt von Winten.
Der ein, der treibt vil Affenspiel
der ander auch darbey sein wil,
vil Narren thut man finden.

Donne, venite al ballo

Donne, venite al ballo, donne inamorate.
Che la bella ve invita nel volto più che rosa incolorita.
Hor lietamente quell'accompagnate.
Al ballo, donne al ballo modo ben, si ben hor vien.
De qua, de la, tantararara.
Trarararara tutte cantate:
Venite al ballo, donne inamorate.

Il bianco e dolce cigno

Il bianco e dolce cigno
Cantando more, ed io
Piangendo giung'al fin del viver mio,
Stran'e diversa sorte,
Ch'ei more sconsolato,
Et io moro beato!
Morte che nel morire,
M'empie di gioia tutt'e di desire.
Se nel morir altro dolor non sento,
Di mille mort'il d'i sarei contento.

Anchor che col partire

Anchor che col partire
Io mi senta morire,
Partir vorrei ogn'hor, ogni momento,
Tant'è'l piacer ch'io sento
De la vita ch'acquisto nel ritorno.
Et così mill'e mille volt'il giorno
Partir da voi vorrei,
Tanto son dolci gli ritorni miei.

Madonna, non so dir

Madonna, non so dir tante parole,
O voi volet'o no, se voi volete,
Oprat'al gran bisogn'il vostro senno
Che voi saret'intesa per un cenno,
E se d'un che sempr'arde al fin vi dole,
Un bel si, un bel no gli rispondete.
Se'l ser'un si, un si scrivero'n rima,
Se'l ser un no, amici come prima;
Voi trovaret'un altr'amante, ed io
Non potend'esser vostro, sarò mio.

Vale, vale de Padoa

Vale, vale de Padoa o sancto choro.
E tu saggio pastor col tuo bel gregge.

Vale, vale splendente Padoa d'oro
Con tuo divino studio e sacre legge.

Vale, vale ciascuno mio lavoro
E voi dolci scolari senza regge.

Vale, vale qualunche grande e picolino,
Crispin se parte e pigliasi el camino.

Herr, nu heb den wagen selb

Herr, nu heb den wagen selb
schelb wirt sunst all unser farth,
das brächt lust der widerparth,
die dich veracht so frävenlich.

Gott, erhöch den namen din
in der straff der bösen böck
dine schaff wiederrumm erweck,
die dich lieb habend inniglich.

Hilff, das alle bitterkeidt,
scheidt in ferr, und alte trüw
widerkeer und werde nūw,
das wir eewig lob singend dir.

Cantio jocosa

Guillaume se va chauffer
Aupres de la cheminée
A ung petit de charbon
Qui ne fait point de fumé.

Triste España

Triste España, sin ventura,
Todos te deven llorar,
Despoblada d'algeria,
Para nunca en ti tornar !

Imperii proceres

Imperii proceres, Romani gloria regni
Vos electores, vos archiepiscopi et omnes
Pontifices, totus sic ecclesiasticus ordo,
Armorumque duces, vos langravique potentes,
Marchio quisquis ades, comes nobiles seu populi
Imperii quae foedera iungunt :
Consulite in medio, rebus succurrite fessis,
Ecclesiam fulcite sacram, concordia sancto
Vos stringat vinclo propriis et rebus adesto !

Auscultate pio pro vobis Maximiliano
Sollicito ! Accedat favorem, optime Juli,
Qui pater es patrum. Populos frenare superbos
Dat Deus. Imperii iuste cedat aemulus armis.
Hinc tibi devote reddamus carmina grates,
Atque tuas laudes celebret germanica virtus. Amen.

Quis dabit oculis nostris

Quis dabit oculis nostris fontem lacrimarum ?
Et plorabimus die ac nocte coram Domino.
Britannia, quid ploras ? Musica, cur siles ?
Francia, cur inducta lugubri veste maerore consumeris ?

Heu nobis, Domine, defecit Anna, gaudium cordis nostri.
Conversus est in luctum chorus noster ; cecidit corona capitis nostri.

Ergo eiulate pueri, plorate sacerdotes, ululate senes,
lugete cantores, plangite nobiles et dicite :
Anna requiescat in pace !

O, Angele Dei

O, Angele Dei,
Qui custos es mei,
Me tibi commissum
Pietate superna
Hodie Hippolytum
Salve, rege et gubernata. Amen.

A voi Guglielmo invito

A voi Guglielmo invito,
Ogni honor si conviene,
Ch'Europa nostro in pregi' altro non tiene.
A voi rendin' honore,
O del mondo splendore,
I sacre ingegni a celebrare intenti
Vostre opere eccellenti,
Con cui fatte stupir huomini e dei.
Ergansi'a voi colossi, archi e trofei.

Capella Antiqua München

In 1956 richtten een aantal jonge mensen – voor het grootste deel studenten – de Capella Antiqua op om muziek uit Middeleeuwen en Renaissance uit te voeren (van de Ars antiqua uit de 12de eeuw tot ongeveer 1600). Zij kwamen al gauw tot het inzicht dat voor een verantwoorde uitvoering van deze muziek een gedegen muzikaal-wetenschappelijke opleiding onontbeerlijk was, en concentreerden zich jarenlang, met een studieweek in Niederaltaich als uitgangspunt, op bepaalde problemen, genres en componisten uit die periode. Dit stelde hen in staat een zeer representatief en veelzijdig repertoire op te bouwen; hun inmiddels talrijke grammofoonplaten geven dan ook stuk voor stuk een verantwoord en karakteristiek beeld van een bepaalde periode of componist.

Bij het instuderen heeft de Capella Antiqua het zich gaandeweg tot gewoonte gemaakt om met het originele notenmateriaal te werken, en zij bezit dan ook een uitgebreide collectie facsimile-uitgaven, fotocopies en microfilms.

Het kostbare instrumentarium van de Capella Antiqua bestaat grotendeels uit originele instrumenten, met een enkele copie.

Capella Antiqua München

Irmengard Metten	discant
Maria Bichler	discant
Veronika Obermayer	discant, vedel, discantviola
Christina Keghmaier	discant
Helga Radecker	discant
Elisabeth Ruhland	discant, vedel, discantviola
Leopold Fendt	tenor, kromhoorn, pommer, dulciaan
Elfried Metten	tenor
Konrad Ruhland	tenor, basgamba, blokfluit
Norbert Regul	tenor, kromhoorn
Hans Bichler	tenor, altbazuin, slagwerk
Johannes Geiger	tenor, blokfluiten, dwarsfluit
Ernst Obermayer	bas, vedel, tenorviola, basgamba
Frieder Neunhoeffer	bas, zink, kromhoorn
Siegfried Winner	bas
Helmut Berger	tenorbazuin, cister, discantviola
Gerhard Lutz	tenorvedel, basgamba

